

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Nekaj o „manirah.“

Vedno se čorga in pisari po listih in časnikih o raznih manirah, ki prevladujejo in se šopirijo po raznih strankah in strujah. Vsa JDS glasila in lističi nam vedno podtikavajo, da se med našimi vrstami skriva, da celo krilati in nadvladuje Šušteršičeva manira ovaduštva slovenskih uradnikov in javnih uslužbencev. No, mi Mariborčani krog naših listov se teh po „Delavcu“ vedno in vedno očitanih marog ovaduštva prav nič ne zavedamo, ker se ne smatramo v tem oziru krivcem. Ako pa otepamo in stresamo po „Malih“ prezreli liberalni sad z našega uradništva in odpuhavamo predebeli nemškutarski prah ki še vedno kolobari v črno sivih oblakih po mariborskem magistratu, to ni Šušteršičeva manira ovaduštva, ampak odkrito, prepotrebno narodno delo čiščenja. Našim nemškofilnim mariborskim oblastnikom umivati večkrat oslepele oči, to je vendar le javna dobrodelnost, ki bi morala žeti priznanje tudi od nasprotne strani. Kaj pa, ko bi mi zaupali mariborski javnosti, da je veliko Šušteršičevih manir pegastega in zahrbtnega ovaduštva med kolovodji JDS stranke v Mariboru in okolici? N. pr. teh že omenjenih manir se poslužuje pridno g. dr. Gorišek iz Št. Lenarta v Slov. gor., ki pa ni iz strih bojnih vrst begunca in prognanca Šušteršiča, ampak eden izmed naprednjaških generalov. Dr. Gorišek je poveljeval naši posadki v Št. Lenartu in jo popeljal tudi na Vidov dan v tamošnjo cerkev k službi božji, katero je daroval g. kaplan. Po vojaških manirah je bila navadna tiha sv. maša z običajnimi molitvami po službi božji. Koj drugi dan po tem sv. opravilu je g. naprednjak dr. Gorišek ovadil g. kaplana mariborskemu konzistoriju, češ: g. kaplan se je ostentativno zoperstavljal po službi božji moliti za kralja Petra. G. general dr. Gorišek, vojak, jurist in povrh še advokat, bi vam pač moralo biti znano, da se še ni sklenil nobeden konkordat med Beogradom in Vatikanom. Doslej še tudi nimamo nobenih predpisov zastran molitve za našega kralja in vladarsko hišo. Cela ovadba je bila sicer brez prave podlage, a bila je zahrbna in nam dokazuje, da je ovaduških, črnih saj dokaj med pred občinstvom „čisto“? JDS stranko. Gospodje JDS-sarji, pometite najprej svoje lastne debelo sajaste dimnike, potem se šele lotite nas, ki smo poglani ovaduha Šušteršiča iz naših vrst preko mej

naše Jugoslavije. Manire ovaduštva z namenom, škodovati kacemu Slovincu, so res grde packe, katere treba očediti v vseh strankah, tudi pri „liliji“ JDS, ki si lasti krivično in neopravičeno kristalno čistost in neomadeževanost. Medice (JDS stranka), cura te ipsum!

„Gospodar“ in „Delavec“.

„Slovenski Gospodar“ je pisal (štey. 33): „Kmet hodi raztrgan in razcapan in si ne more privoščiti niti najmanjšega veselja. Verižniki, trgovci in drugi po vojski obogateli sloji pa lahko letajo od veselice do veselice in se zabavajo na račun žuljavih rok kmeta.“

Pričakovali smo, da bo „Mariborski Delavec“ na to odgovoril: ravno tako ali slabše se godi raznim uradnikom, državnim in zasebnim. Sezi-mo si v roke in pričnimo skupni boj za vse revne, izžemane sloje in zoper oderuhe in izkoriščevalce. Tako bi bili pričakovali po naši pameti, a on je po svoji naredil čisto drugače. Zapisal je: „Klerikalci so torej pričeli hujskati našega kmeta naravnost na upor, naj ne plačuje davkov, češ, da vsi davki služijo edinole za „mastne plače“ — slabo plačanih uradnikov.“ Torej, če mi zapišemo, naj država namesto kmete privije z davki raje „verižnike, trgovce, ki so po vojni obogateli in druge take sloje“, je to ščuvanje kmeta na upor — a ščuvanje na upor je hudodelstvo zoper katero je po našem vojnem stanju, ki še ni preklicano, določena smrtna kazen. „Slovenski Gospodar“ je torej po tej pameti postal hudodelec zrel za vislice. — Potem pa še pristavi, da je „Gospodar“ pisal, da gredo vsi davki za mastne plače „uradnikov“, ko vendar uradnikov niti omenili nismo.

Kdor je pred vojsko imel „kačo“ v žepu in ni tudi med vojsko delal ničesar prida, a sedaj vidimo, da razmetuje za zabavo denar, kot bi bil plevel, tacega človeka delo in trud je bil pa v resnici tako „mastno“ plačan, da zasluži, da ga državni birič prime za vrat. Poštenemu uradniku, ki zvesto opravlja svoje delo, pa želimo tudi pošteno plačo, samo naj se ne iztisne iz žepov kmeta, ampak iz onih, ki so za svoje skrivnostno delo vlekli v resnici več kot mastne plače.

Slovenci širite naše liste!

Še enkrat stanovanjska beda.

Slovenski uradnik nam piše: Milijonar dr. Fric Scherbaum in njegov brat imata vsak po 6 sob. Jaz pa se že dva meseca potepam kot divja zver brez stanovanja s svojo družino po Mariboru. Ker sem Slovenec, moram stanovati v železniškem vozu. Nemec dr. Franz ima celo 7 sob na razpolago; moj prijatelj železničar pa zaman prosjači za eno sobo za se in za svojo družino. Prestavljen je v Maribor že pred 1 mesecem, a mora zahajati v gostilno na hrano, družina pa živi sama za se v Ljubljani. Dr. Mravlagg ima prešerno stanovanje 5 sob v Mariboru, a poleg tega še ima v Lajtersbergu gospoško hišo pri svoji viničariji. Nad 50 železničarskih družin, pa ne dobi stanovanja. Družini vinotržcev Pugel & Rossman imata vsaka po 5 in 6 sob, lesotržec Straschill stanuje sam v hiši kjer je 7 sob. Vprašamo nadalje: Čemu ima bivši župan dr. Schmiderer kar celi trakt svoje hiše v Koroški ulici za se na razpolago? In kako n. pr. poseda znani češki odpadnik Havliček kar 6 sob? Ali se slavni stanovanjski urad boji zamere pri teh magnatih? Kaj bo po zimi z nami, ki še nimamo stanovanj? Gospod urednik, po magajte nam s tem, da boste priobčevali roman o stanovanjski bedi v Mariboru.

Dostavek uredništva: Take sestavke iz srca radi priobčujemo, ker vemo, da je treba glede stanovanjske bede storiti odločne korake, sicer bo zima našla mnoge naših uradniških in železničarskih obitelji na cesti. Zahtevamo, naj se nemški in nemčurski magnati tudi zadovoljijo samo z 2—3 sobami, kakor morajo biti Slovenci stlačeni v mokrotnih sobicah. Ali je bil Maribor zategadelj osvobojen, da se bodo sedaj Nemci košatili, kakor bodo hoteli?!

Razne novice.

Preklic. V zadnji naši številki smo navedli g. kapetana Jemriča na višji vojaški realki v Mariboru kot odpadnika k pravoslavju. G. kapetan je po lastni izjavi še vedno katolik in mi obžalujemo, da se je njegovo ime po napačni informaciji vrnilo med odpadnike. Drugič se bo proti takim laži-informatorjem drugače nastopilo.

Nova demokratska socialistična vlada v Beogradu je od regenta Aleksandra potrjena. Predsednik in člani nove vlade so 16. t. m. popolne prisegli.

Narodno predstavništvo se bo sestalo v četrtek, da se predstavi nova vlada s svojim programom.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo neizpremenjena. Mirovni delegatje so že končali svoje proučavanje ugovora dr. Rennerja. Ostalo bo bistveno pri prvotnem načrtu in protiugovori avstr. vlade bodo odklonjeni.

Vsled odločbe mirovne konference pripade cela Bukovina Rumuniji.

Italija namerava razpisati prisilno posojilo, od katerega pričakujejo mnogo uspeha.

Francoski general Graziani je imenovan za guvernerja v Bulgariji.

V Madridu na Španskem so izbruhnili med delavstvom resni nemiri, radi izvršitve smrtne obsodbe nad nekim delavcem. Prirejajo se srdite demonstracije proti policiji in vojaštvu, ki se poslužuje orožja.

Ameriško misijo v Banatu, ki je sprejela v zavetje armenske begunce, so napadli oboroženi Turki. Okoli 300 Armencev je bilo ubitih in 150 ranjenih.

Odnosaji med Zedinjenimi državami ter Mehiko so se poosttrili. V Ameriki slutijo resen spor. Zedinjene države bodo bržčas zasedle Mehiko.

Hujskač jo popihal v Nemško Avstrijo. Znani ptujski odvetnik in brezdvomno eden največjih hujskačev zoper Slovence, dr. Plachki jo je brez hrupa popihal v Nemško Avstrijo. Njemu in Ornigu na čast je proslula ptujska „Knabenkapele“ prirejela razne podoknice, sedaj se pa bo v deželi lačenbergerjev spominjal minljivosti tega sveta.

C. kr. stolnica v Mariboru. V našem jugoslovanskem Mariboru še moti v molitvi in sploh pobožnosti vsakega krščansko katoliškega obiskovalca mariborske stolnice (bodisi Nemca ali Jugoslovana), marmornata plošča, pritrjena na desno stran loka, ki loči presbiterij od ladje, okrašena z avstrijsko krono med lavorikami s sledečim napisom: FrancIsCo — Iosepho — I. In. AVStrIae. naIonIbUs XII. LVstrIs. SapIentIe. regnantI e X. Voto. DICaTUM. Michael. pr. ep. F. F. 1848—1908. Slovenski: Francu Jožefu I. Avstrijske narode modro vladujočemu 12 petletnic po obljubi posvečeno. Mihael, knez in škof. Vsi na Habsburžane, za nas jednega spomina, se nanašajoči napisi, podobe in kipi so izginili in poromali na zasluženi kraj. Le naša stolnica še javno nosi črni pečat za Jugoslovane tolikanj usodepolne cesarsko kraljevosti Franca Jožefa I., ki je bil Slovencem šafot smrti in pogina. Fran Jožef I., nemški trinog, krvnik in začetnik te nepregledno grozne svetovne vojne, še poseda v Mariboru spomenik in to v prostorih božjega mira in sprave — v stolnici. Ali smo še vedno v Avstriji, kjer se je častilo vladarje po božje, ali v demokratski Jugoslaviji, kjer je tudi vladar le človek, a ne svetnik ali celo bog? Pozivljamo magistrat, da se ta protidržavna plošča odstrani, ker naravnost izziva na svetem mestu, kjer se shaja toliko ljudstva. Mogoče pa še nekateri vedno pričakujejo povratka Habsburžanov na prestol, ker se ne morejo vživeti, da imamo sedaj srbsko dinastijo.

Škandal. Ta beseda se je vgnezdila v usta vseh mariborskih meščanov in izfrfotava večkrat iz ustnega gnezda na plan v opravičenem in neopravičenem pomenu. Prostakom kot inteligencom bi radi odprli s temi vrsticami duri do pravega razumevanja te latinke „škandal.“ V temni noči od nedelje na ponedeljek je položil nekdo po Te-

getthoffovi cesti, koder šeta in v naglici brzi največ ljudi, dolg hlod preko ceste. Ker je bila oblačnonočna tema, nikdo ni opazil te zapreke, da bi bil pravočasno malo bolj privzdignil nogo. Veliko, veliko ljudi, ki so se pripeljali v Maribor s ponočnim vlakom, so drug za drugim butali z nogami ob ta hlod, se nagibali pri tem srečanju nog s hodom na levo in desno, a vsak je pri tem trdem poljubu ogorčeno siknil: „Škandal!“ Da, to je bil res škandal, nad sto izpodtiklajev se je pripetilo, vsak od prizadetih je izustil to besedo pravilno in dobesedno vzeto. Sedaj pa prenesimo ta trdi — škandalozni trk ob hlod v drug pomen. Na stotine slovenskih Mariborčanov hiti in šeta mimo in okoli stolnice, vsi bruhaajo v svet in javnost: „Škandal!“ Pa je res škandal ta trinoška nadvlada nemščine v tem stolnem hramu božjem, ki se trdovratno ustavlja liki hrast vsem burjam in vetrovom od slovenske strani. Dobeseden škandal je, ker trka, se izpodtika in buta na stotine Slovencev z očmi, ušesi in jezikom ob neotesano bruno nemščine v mariborski stolnici. Oni škandalozni hlod so danes zjutraj redarji odstranili iz Tegetthoffove ceste, kedaj neki mislijo gospodje v rokavicah vsaj prežagati bruno nemčarjenja v stolnici? Ako se ne bodo lotili tega dela gospodje, bo menda res treba oboroženih redarjev.

Slovenski krojači v Mariboru so za občni zbor zadruga krojačev dne 17. t. m. dobili samonemška vabila. Grozilo se je s temi švabskimi vabili od strani načelstva celo, da bo vsak, ki se ne udeleži zborovanja, kaznovan z globo 20 K. To se godi še danes v slovenskem Mariboru. Sploh opažamo, da se je v gotovih krogih v Mariboru začelo zopet nemškutariti na drobno in debelo. Bo treba vzeti oster korobač in vse tiste, ki jih še do danes ni srečala pamet, pošteno ošvrkati in spoditi iz Maribora.

O du lieber Augustin, alles ist hin! Ko je še bilo mariborsko nemštvo na vrhuncu svoje slave, so se razlegale po vseh mestnih cestah in ulicah znane bojne in zmagoslavne pesmi „Deutschland über alles“, „Die Wacht am Rhein“, a sedaj se pa slišijo, namesto teh pesmi bričavi glasovi nemškutarskih ponočnjakov, ki prepevajo svojo jeremijado: „O du lieber Augustin, alles ist hin!“ Mi jim iz srca privoščimo to edino tolažilo.

Sprevodniki, ki vozijo z dunajskimi vlaki v Maribor in nazaj, postajajo prešerni. Postajna imena Špilje, Št. Ilj, Pesnica in Maribor še vedno kličejo samo nemško. Čez Jugoslavijo pa zabavljajo, da se kar kadi. In kljub temu jim naša predobro polit. oblast, da izvoznice za živila, kolikor jih hočejo. Če bo šlo tako naprej, bo treba našim ljudem samim izreči sodbo nad o nimi, ki jim sicer dišijo jugoslovanska živila, a imajo za Jugoslavijo samo kletev in zabavljanje.

Komunisti v Mariboru. Vlada Nemške Avstrije je iztirala iz Nemške Avstrije sledeče komuniste ki so državljani naše države: Henrika Brodnik iz Vitanj, Belo Rosenberger iz Radgone in Anton Bauman iz Velke. Vse tri tičke so prepeljali

v Ljubljano, kjer jih bodo izročili prisilni delav-nici.

Vse že pozabljeno? Več železniških usluž-bencev nam piše: Kaj je delal nemško-nacional-no zagrizeni ravnatelj južne železnice na Dunaju Luis Praschnikör pred in med vojno z našimi slovenskimi uslužbenci, je precej vsem znano in smo tudi mi o njem že pisali. Ker pa renegatov nikjer ne marajo, so ga sedaj že tudi z Dunaja spodili in ga poslali v Kamnik v zasluženi pokoj. Še pri zadnjem poletnem napredovanju, ko je imel govoriti svojo zadnjo besedo v prid slovenskemu uslužbenstvu, je nastopal kot rabelj in v svojem nenasitnem sovraštvu škodoval našim ljudem. In temu krvosesu, ki je kriv trpljenja, pomanjkanja in celo smrti toliko naših usluž-bencev, ki je slovenskemu železničarju povzročil več gorja, kakor vsi prejšnji nemški ravnatelji, temu renegatu dajejo celo salonski voz na raz-polago in mu pošiljejo do Špilja poseben stroj nasproti, da bo dne 19. t. m. pri dopolllanskem vlaklu iz svojega posebnega voza lahko pljuval na jugoslovanske železničarje. Kamničanom pa dober tek!

Slovenska Ljudska Stranka v Mariboru. Naša stvar gre naprej. Imamo v Mariboru dobre delavce na polju ljudske organizacije. Samo Strokovna Zveza že šteje okoli 500 članov. Na večerajšnjem shodu naše stranke smo storili zopet nov korak naprej. Zborovanja se je udeležilo lepo število somišljenikov in somišljenic iz vseh stanov. Predsedoval je načelnik SLS v Mariboru dr. Leskovar. Govorili so: Pušenjak o gospodarstvu, Golec o političnem položaju, dr. Kovačič o položaju v Prekmurju, Žebot o organizaciji stranke in še več drugih. Sklenilo se je, da se vrši vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 19. uri (7. zvečer) v dvorani v Flosarjevi ulici redno mesečno zborovanje. Pojasnila o organizaciji daje tajništvo stranke v Cirilovi tiskarni.

Jugoslovanska Strokovna Zveza, skupina železničarjev v Studencih, priredi v nedeljo 7. sept. izlet v Limbuš, kjer bo na vrtu gostilne Robič delavska veselica. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji slovenskega kat. delavstva iskreno vabljeni.

Mariborsha eskomptna banka. Dne 14. t. m. se je vršil pod predsedstvom dosedanjega podpredsednika dr. Rudolfa Franz 47. redni občni zbor Mariborske eskomptne banke, kojega sklepe je posvedočil notar-ki namestnik g. Franjo Krisper. Nadzornik g. Ciril Toman ugotovil je sklepčnost zbora ter proglasil stari upravni svet, kojega 4 člani so sedaj v sovražnem inozemstvu, za razveljavljenega. Vršila se je nova volitev in so bili potom listkov izvoljeni sledeči gospodje: Dr. Rudolf Franz, Viktor Glaser, dr. Mirko Grasselli, dr. Josip Leskovar, dr. Franjo Lipold, Lovro Petovar, dr. Vilko Pfeifer, Josip Rosenberg, dr. Fric Scherbaum in Ivan Šoštarič. V nadzorovalni svet sta bila izvoljena gospoda Drago Kobi in Ivan Veselič, za njih namestnika pa Adolf Himmler star.

Cepljenje proti kozam. V mesecu avgustu t. l. in sicer dne 20., 22., 24. in 26., se nadaljuje cepljenje proti kozam od 15. do 18. ure v telovadnici deške ljudske šole IV na nekdanjem vojaškem vežbališču. Dne 20., 22., 24. in 26. t. m. pridejo na vrsto vse one nad pol leta stare osebe, katere so se med tem časom priselile v Maribor in nimajo pravilnega dokazila o cepljenju proti kozam. Razdelitev izpričeval o cepljenju bo osem dni po cepljenju v zgoraj navedenem lokalu, tako da se dne 2. sept. dobi poslednje izpričevalo. Kdor bi se ne mogel izkazati s takim izpričevalom do 3. sept. 1919, zapade kazni zapore od 1 dne do 6 tednov ali pa z denarno globo K 10 do K 1000 in se jih bo razven tega uvedlo k prisilnemu cepljenju.

Urad za pospeševanje obrti je prejel večjo množino mavca, katerega bo razdelil med obrtnika. Reflektanti na mavce naj prigrasijo svoje potrebščine nemudoma na omenjeni urad. Dunajska cesta št. 22, najkasneje pa do 25. avg. Na poznejše prigrase se urad ne bo mogel več ozirati.

Mestna prodajalna, ki se nahaja od početka vojne do sedaj na Stolnem trgu št. 15, se preseli v kratkem na Rotovski trg št. 8, na kar se

občinstvo že danes opozarja. V novem lokalu se bo prodajalo celi dan. Blago, ki ni racijonirano, n. pr. moka, petrolej, sol, i. dr. bo v mestni prodajalni kupil lahko vsak, tudi če ni vpisan kot odjemalec.

Nova ulična imena v Studencih p. M. Pri zadnji občinski seji se je sklenilo, da se v najkrajšem času prekrstijo vse ulice. Sestavila so se sledeča ulična imena: za: Bachstraße, Vodnikova ulica; Bahnstraße, Sokolska ulica; Bezirksstraße, Aleksandra ulica; Blumengasse, Car Lazarjeva ulica; Deublerstraße, Krpanova ulica; Dr. Franz Baumgasse, Prešernova ulica; Feldstraße, Kralj Matjaževa ulica; Josefinental, Ob izvirkih; Kaiserstraße, Erjavčeva ulica; Kalvarienbergstraße, Pohorska cesta; Karlstraße, Zrinskega ulica; Kirchenplatz, Pri cerkvi; Koloniestraße, Na poljanah; Lembacherstraße, Kr. Petrova cesta; Oberröthweinerstraße, Radvanjska cesta; Petzgasse, Gerenta ulica; Pickererstraße, Pekrska cesta; Quergasse, Kotnikova ulica; Roseggerstraße, Jurčičeva ulica; Schmidgasse, Cankerjeva ulica; Schulgasse, Slomšekova ulica; Schusteritschgasse, Ciril Metoda ulica; Uferstraße, Na obrežju; Werkstättenstraße, Dr. Krekova cesta; Wiesengasse, Frankopana ulica.

INSERATI.

POZOR!

Obrtniki, trgovci itd. inserirajte v naših listih, ki so neoporečno najbolj razširjeni slovenski časopisi v Sloveniji!

FERDO BABIČ

edini slov. ključavničar v Mariboru, Flosarjeva ul. 3

se priporoča cenj. občinstvu za najrazličnejša ključavničarska dela. Izvršuje tudi vsa raznovrstna popravila. Cene skrajno zmerne, delo točno in solidno ter se priporoča za obilna naročila.

1486—151

SVARILO!

Podpisane kocesijonirane posredovalnice za obrat z zemljišči svarijo tem potom vsakega pred nedopustnim izviševanjem obrti posredovanja pri prodajanju in nakupovanju zemljišč kakor se to po različnih osebah celo po uradnikih izvršuje. Prosimo p. n. občinstvo, da nam vsak tak slučaj naznani, da zadevo potem ovadimo kazenskim, obrtnim in davčnim oblastim.

Koncesijonirane posredovalnice za obrat z zemljišči:

Karel Troha, Maribor, Tegetthoffova cesta 30, Karel Scheidbach m. p. Maribor, Gosposka ulica. Pavla Kržižek, Grajska ulica 8. Terezija Stanzer Šolska ulica 5. Helena Hawlik Šilerjeva cesta 6.

1514—150

SUKANEC

(cvirn)

1 klopčič, (špula) 366 m
črn št. 24, 30, 36
bel št. 10, 16, 24, 30, 36
1 klopčič . . . K 6.—
1 ducat . . . K 69.—

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor, Glavni trg št. 6.

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinjše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 719

Železničarsko legitimačlo je na potu od cerkve Sv. Magdalene do šole v Pobrežju izgubil vpokojeni železniški uslužbenec ki prosi, naj se najdena legitimacija pošlje na naslov: Janez Bohak, Zrkoška cesta Maribor, dobi lepo nagrado. 180

Vojaško oskrbovališče ima večjo količino svinke krme (krompirja) na prodaj. Reflektanti naj blagovolijo se danes oglasiti pri zgornjem oskrbovališču. 181

Sprejme se na stanovanje z oskrbo šolarje (študente). Alojzija Ferk, Franc Jožefova cesta, Maribor. 1496—279—157

Pohišstvo

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah
Obrtna zadruga mizararskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakovrstni mizaraki les. 63

NEKREP JOŽEF

tesarski mojster, stavbeni podjetnik,
Maribor, Mozartova ul. 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.